

AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million
Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slov-
enians. It covers News and Contains Matters of
Special Importance to Them Not Found Elsewhere

STEVILKA 37.

JOLIET, ILLINOIS, 2. APRILA 1918.

LETNIK XXVII.

Nemci zadevajo ob najhujši odpor.

Britanci in Francozi hrabro odbijajo sovražnika ob vsej dolgi fronti.

BITKA TRAJA IZZA 21. MARCA.

Ameriške čete pojejo na maršu do bojne linije.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi pridobili 2 milij.

Pariz, 28. marca. — Na fronti od Lassigny do Noyona so naše čete prodle prek linije kakih desetih kilometrov v daljavo dveh kilometrov, pravojoc izdano naznani vojnega urada. Odbitje Nemcev v vseh dalje zapadno je tudi naznanjeno.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Britanci odbili Nemcev.

London, 28. marca. — Po vsej severni bitki severno in južno od reke Scarpe, z Arrasom kot glavnim središčem, so britanske čete odbile Nemce s težkimi izgubami za sovražnika, po nocojnjem poročilu maršala Haiga.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Najljutješje bojevanje.

London, 28. marca. — Na severu, v središču in na jugu bojne linije ob reki Somme se je vršilo danes bojevanje najljutješje kakovosti. Ententent armade so prijenale ponokod, se držale trdno drugod in v enem slučaju podje protinapad.

Južno od Noyona so Francozi podjeti značilno drzen napad na fronti kakih petih milij in pognali sovražnikove linije nazaj približno dve milij.

Sunek pri Arrasu.

Na drugem koncu linije, vzhodno od Arrasa, kjer so Nemci nenadoma pognali naprej več pehotnih divizij v napadu po strašni topniški pripravi, so se Britanci bojevali togotno in so popustili malo, če sploh kaj ozemlja, po zadnjih poročilih. Borba je bila ves popoldan očvidno najstrenješja. Britanci so bili po številu slabši.

Po izgubi mesta Montdidier, ki je prišlo v sovražnikove roke danes dopoldno, so se Francozi ustanovili v postojankah zapadno od mesta na višavju in so po zadnjih poročilih trdno obdržali tamošnjo linijo. Ob reki Oise se Petainove čete niso umknile niti za ped zemlje.

Amiens v nevarnosti.

Amiens, smatran za eno glavnih točk v britanski zvezni liniji do Haigo-

vražnikovem obroču", izjavlja berlinska "Vossische Zeitung".

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemški vojni plen.

Berlin, 29. marca. (Prek Londona.) — Izra pričetka velike bitke, ki se vrši zdaj, so nemške čete ujele 70,000 mož in uplenile 1,100 topov, pravi današnje poročilo vojnega glavnega stana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Aliiranci se držijo trdno.

London, 29. marca. — Britanske in francoske linije so se obdržale trdno danes ob vsej fronti, dolgi sedemdeset milij in napadani po Nemci, razen v enem odsek, ki drži južno od reke Somme do sosednje Montdidiera.

Na tem odseku so se Britanci in Francozi umeknili iz "zepa", ki je ostal, ko so Nemci prodri proti severu in poti Concaglia v vzhodno od Cava-zuccherine.

"Britanski zrakoplovci so zbuli dva sovražna zrakoplova vzhodno od St. Done di Piave."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Kod drži nova linija.

Rim, 28. marca. — Naše topništvo je včeraj oviralo sovražnikova kretanja na cesti vzhodno od Badeneche in provozilo razpok skladisca za strelično vzhodno od Viderja," pravi današnje uradno naznani. "Naše patrole so prisilile sovražne oddelke k umiku v jugu ob obdrževanih postojank."

Po tem skrajšanju in uravnanju linije je upati, da bo obramba Amiensa močnejša.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Berlinske trditve.

Rim, 28. marca. — Britanske in francoske linije so se obdržale trdno danes ob vsej fronti, dolgi sedemdeset milij in napadani po Nemci, razen v enem odsek, ki drži južno od reke Somme do sosednje Montdidiera.

Na tem odseku so se Britanci in Francozi umeknili iz "zepa", ki je ostal, ko so Nemci prodri proti severu in poti Concaglia v vzhodno od Cava-zuccherine.

"Britanski zrakoplovci so zbuli dva sovražna zrakoplova vzhodno od St. Done di Piave."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

40 novih divizij proti Italiji.

Washington, D. C., 28. marca. —

Štirideset novih avstrijskih divizij je bilo porazdeljenih ob italijanski fronti, kadar pravi današnja brzojavka iz Rima na italijansko poslanstvo, in ta delavnost je preprečila italijanske vojaške veščake, da bitka na Francoskem ne bo preprečila ofenzive proti Italiji.

Tako mislijo tudi aliirski voditelji, pravi brzojavka, in vsled tega ni bilo mož francoško-britanskih čet v Italiji odposlan na pomoč armadam, upirajočim se velikemu nemškemu napadu.

Aliirske čete ostanejo.

"Da bitka na Francoskem ne bo preprečila avstrijske ofenzive proti Italiji," pravi brzojavka, "je utemeljeno mnemje merodajnih vojaških veščakov italijanskih. Aliiranci so tudi tega mnenja, in sicer tako zelo, da ni bilo niti en mož francoško-britanskih čet v Italiji umaknjen. To naznani spravlja s poti trditev nemškega poročila, da so bile britanske čete v Italiji odposlane na francosko fronto.

"V zvezi s pričakovanjem pogonom proti Italiji je rečeno, da je bilo najmanj štirideset novih avstrijskih divizij porazdeljenih ob italijanski fronti. Vse razpoložno topništvo je bilo tudi premeseno z ruske in rumunske fronte na laško fronto. Italija mora torej biti prizadljena na blizuji udarec, ki ga je položaj na Francoskem morebiti odložil, toda ga je pričakovati v najblžji bodočnosti."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Top zrušil cerkev; 75 mrtvih.

Pariz, 29. marca. — Petinsedemdeset oseb je bilo usmrčenih in devetdeset ranjenih, večinoma ženske in otroci, ki je izstrelki iz nemškega topa na dolgi streljaj padel na cerkev v Pariskem okrožju med vršitvijo cerkevih obredov velikega petka, kakor proračno izdano uradno naznani.

Med usmrčenci je bil H. Strochlin, svetovalec švicarskega poslanstva v Parizu.

Ista cerkev je bila zadeta po izstrelku med veliko sv. mašo zadnjo nedeljo in je bilo mnogo žrtev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci nameravajo nov udar.

Amsterdam, 29. marca. — Nemško vrhovno poveljstvo namerava nov in močan udar na drugem delu fronte, ki "napravi novo vrzel v že predtem so-

zemljišča, sicer ne obširna, ali velevažna v večjih podjetjih.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 30. marca. — Nocoj izdano uradno poročilo vojnega urada pravi:

Med rekama Somme in Avre so Nemci pregnali iz delov svojih najprednjih postojank sveže britanske in francoske čete ter zavzeli Beaumont in Mezieres.

Francoski napadi proti Montdidieru so se izjalovili.

Ayette je bil očiščen sovražnih čet.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francoski uspehi.

Pariz, 31. marca. — Na južni bojni fronti so Francozi vzeli nazaj Ayen-

court in Monchel ter pridobili dokaj ozemlja blizu Orvillersa, po nocojnjem uradnem naznalu vojnega urada.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemški pogon zaustavljen.

London, 31. marca. — Veliki nemški pogon je bil zaustavljen. Ob vsej fronti od Arrasa južno do Montdidiera, odnosno proti vzhodu do Lassigny se Britanci in Francozi držijo.

Na več točkah so aliirske čete podjele ofenzivo in pridobile na ozemlju. Večinoma so bila krajna podjetja, s katerimi so bile naše prednje postojanke uravnanje v linijo ali pridobljena

vražnikovem obroču", izjavlja berlinska "Vossische Zeitung".

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NJIVOVO PRVO MLEKO V TREH LETIH.

Mrs. Taylor od civilnega odbora Ameriškega sklada za francoske ranjence, razdeljujoča mleko mladim in starim zopet osvojene vasi Blancourt. Mleko je bilo neznano tem nesrečnim ljudem tri leta, ko so Nemci zasedali njihovo vas.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
 Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNII ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.

MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.

JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.

JOHN JERICHE, 1026 Main St., La Salle, Illinois.

JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILLO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pensylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljajo na 1. porotnika.

IZNAJDBA.

Igrokaz v treh dejanjih. — Spisal V. Tratnik

Osebe:
 Vinko Perčič, doktor tehničke.
 Ida roj. Novinškova, njegova žena.
 Helena Novinškova, Idina mati.
 Drnovšek, Helenin brat, bivši Idin varih.
 Doktor Gornik, zdravnik.
 Milanček, dr. Perčičev polletni sinko.
 Stara hišnica Katra.
 Izvožek.
 Policijski stražnik.
 Na bolnišča strežja.

PRVO DEJANJE.

Pozorišče na cesti pred Novinškovim hišo. Vrši se v pozimskem času po zno na večer.

1. prizor.

Ida (stopajoč pred hišo semtretje). Da moram biti tako nesrečna! Lastno mater se bojim srečati. (Ihti.) Naprej vam, da mi bodo očitali, zakaj sem vzel Vinkota.

Novinškova (stopivši iz hiše se idti približati). Ne bom ti očitala. Ni kar se ne boj.

Ida (vrže materi roke krog vratu in zajoka). Mati, mati, kako sem nesrečna! Prosim vas, pomagajte mi.

Novinškova. Kaj je vendar? Zakaj gor ne greš? Zakaj hodiš tu pred hišo, kakor bi si ne upala čez prap? Skoz okno sem te videla. Vrcej, pojdi gori, da poveš, kaj te je pripeljalo.

Ida. Si ne upam. Stric me bo zoper osteval.

Novinškova. I kaj pa je takega, da prideš tako-le pozno na večer?

Ida. Vinko je vsak dan bolj čuden. Sama ne vem, kaj mu je. Pravi, da ga žebe, in da ga noge bole. Počitači si pa vendar ne da, ampak piše in računa skoro noč in dan.

Novinškova. Ali še zmeraj tiste patente goni?

Ida. Se zmeraj. Pravi, da bo zdaj v kratek prodal patente reformnih loncev, ki jih je iznašel in pravi, da bo zanje mnogo izkušil in da si bova potem kupila veliko, lepo hišo.

Novinškova. Ne verjamem. Ne bo nič.

Ida. Jaz tudi nimam upanja. Ko bil Vinko že vsaj ostal kot inženir službi pri železnic.

Novinškova. To je ravno, Jaz zmeraj trdim, da je bilo napačno, ker ni ostal v službi. To je bila-dobra plača.

Ida. Pa je pustil službo samo za to, da bi mogel dovršiti svoje iznajdbe, in sedaj stradava. Prejšnje lepo stanovanje sva moral posusti in sedaj imaya podstrešni atelje; za vse potrebe en sam prostor; stanovanje in kuhinja, vse vključno. In kakšna kuhinja! Kuhati moram na železni pečici, ki je v ateljeju.

Novinškova. To res nič ni. Na kakšen način bo moral biti drugače.

Ida. In kaj je danes storil? Ravno zato sem prisla.

Novinškova. No?

Ida. Peč je zazidal, da še kuhati ne morem. Otroku sem opoldne na

upaj. Vse se bo popravilo. Pravi, da ga mrazi in da ga noge bole.

Ida. Da, že več dni. Silim ga, naj vpraša za svet zdravnika; pa pravi, da bo samo minulo.

2. prizor.

Drnovšek (stopi iz hiše, oblečen v spalno suknjo, v copatah, s turško čepico na glavi in pipo v ustih). Kaj vaju spak nosi ponovi tu okoli? Ženska mora biti ponovi doma. (Sposna Ido.) A-a! Ti si tukaj?

Ida. Oh, stric, Vinko je bolan. Zato sem prisla.

Drnovšek. Zakaj pa ne grešgori v sobo? Ali imaš tako slabo vest?

Novinškova. Pusti jo, pustil. Saj je že itak dovolj hudo.

Ida (joka).

Drnovšek. Kaj je hudo? Ali je že spet kaj takega, česar jaz ne smem vedeti? To je vendar cudno, da vsako reč jaz najnazadnje izvem!

Novinškova. Tiho bodi, tiho! Veš, Vinko je tako... (Pokaže s prstom na celo.)

Ida (jokaje). Morebiti pa le še ni tako.

Drnovšek (v začudenju tiho zavija v vzlikne). A-a-a! Ali nisem rekel? Doktor! Pa piskre dela! (Se prima za celo.) Piskre dela! Kakor hitro je začel šariti s tistimi piskri, sem precej vedel, da bo nesreča.

Ida. Oh, stric nikar se tako ne norciuje. Tega ne morem poslušati.

Drnovšek. Tako? Misliš, da se salim? (Se obrne k sestri.) Ida bo šla sedaj domov. Ti pojdeš gori v sobo in lepo mirno počakaš, da se vrnem. Pojdem namreč po dva postrežka, in doktorja še nocoj popeljemo v blaznico.

Ida. Oh ne, ne! (Sklene roke.) Za božjo voljo vas prosim, ne, ne, ne!

Drnovšek. Molč! Vem, kaj delam. Ko si se možila, je tvoja veljava, zdaj bo pa moja. (Stopi bliže k Idi.) Ti mene nisi ubogala, (se obrne k sestri) in ti, Helena, si ji potuho dajala. Vsega sta vedve krivil! (Hoče oditi v hišo.)

Novinškova. Počakaj vendar toliko, da ti vse poveva.

Drnovšek. Kaj ne, da me bosta spet premagali s šolzami? Ne, ne! Kar mora biti, mora biti! (Odide v hišo.)

3. prizor.

Novinškova. Tega ne smevo dovoliti. Stric se bo prenagli, in kdo ve, kaj se utegne zgoditi?

Ida (zopet jokaje objame mater). Oh, mati, pomagajte, pomagajte! (Se ravnove prej rekli, da nimate nič zoper Vinkota.)

Novinškova (jo odtrga od sebe). Zdaj ni časa govoriti. Tu počakaj. Pridem precej nazaj.

4. prizor.

Ida. Zakaj sem vendar prišla semkaj? Zdaj bo še večja zmešnjava. Da sem vendar tako preprosta in ne razmislim poprej, kakšni bodo nasledki! (Bega pred hišo semtretje) Kaj mi je storiti? Kaj mi je storiti?

Novinškova (prihiti iz hiše). Zdaj le brž! Pohiti k Vinkotu in ga pripravi na to, da pridek in njemu zdravnik pripravi ja zatem brž po zdravniku, doktorju Gorniku.

Ida. Toda kaj, če bodo stric...?

Novinškova. Stric ne bo nič. Sem popusti vse vključno, hiti k mizi in piše in računa. Pa, kaj bi pripovedovala?

Ida. Ampak, mati...

Novinškova. Ubogaj pa hitro pojdi! (Odhititva vsaka na svojo stran.)

5. prizor.

Drnovšek (prihiti iz hiše, besni po cesti). Helena, Helena, Helena-a-a! Kje so ključi od mojih omar? Ali naj tak hodim po mestu? Helena-a! (Se udari ob želo.) Kaj pa, ko bi mi bila nalašča zaklenila oblike? Da se nisem tega brž domislil. Čakaj, čakaj, bomo pa drugače naredili. Hitro izvožek!

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo.

Izačudna. Da bi vendar bes prinesel katerega mimo. (Pogleduje na vse strani.) Saj pravim, da tudi kaj pa je bilo

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. * * Spisal H. Sienkiewicz.

Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Grom iz topov je takoj po molitvi potresel oba gradova v mestu. Turki so nasuli ob gradu nasip, petsto lakti dolg; na enem mestu pri samem obzidju pa so rili v globel. Z nasipa so sedaj janičarji neprosteni s puškami streljali na obzidje. Obleganci so se zaslanjali z mehovi, natačenimi z volno, toda z nasipa so metali neprosteni krogle in granate, in zato so pri topovih vojaki padali neprosteni. Pri enem topu je ubila granata zdajci šest ljudi izmed pehotne Volodijevskega; pri ostalih pa so padali strelci drug za drugim. Poveljniki so proti večeru zapazili, da se ne morejo braniti dalje, zlasti ne zaraditega, ker so rovi, napolnjeni s smodnikom, utegnili izbruhnuti vsak hip. Ponoči so se torej sešli stotiniki s svojimi stotnjimi in dojutri so ob neprostenem streljanju prenesli vse topove, ves smodnik in vso hrano na star grad.

Ta je bil postavljen na skali ter je lahko dalje kljuboval sovražniku; zlasti pa ga je bilo težavno podkopati. Ko so Volodijevska posvetovaju vprašali za svet, je dejal, da bi se utegnil braniti v njem letu dni, ako ne bi nihče sklepal pogodb.

Te besede so dospele v mesto ter vile v sreči prebivalcem neizmerno tlažbo. Vsem je bilo znano, da malo vitez ne zime ležnive besede, najs bi imel dati življene za to.

Zapustivši novi grad, so podložili mnočne zabeje pod obo narožnika in pročelje. Zaboji so se raznesli z velikim pokom proti poldnevnu, vendar pa Turkom niso prizadel velike škode, ker se ti, zapomnivi si včerajšnji nauk, še niso bili drznili zasesti zapsučenega mesta. Iz obeh narožnikov in iz poglavitnega dela novega gradu je nastal velikanski nasip. Zaradi teh razvalin sicer ni bilo lahko priti k stremu gradu; služile pa so v varstvo strelcem in tistim, ki so kopali rove.

Ti se niso ustrašili pogleda na močno skalo, nego so takoj jeli delati nov podkop. To delo so zlasti nadzirali izkušeni časici in ogrski inženirji, ki so bili v sutanovni službi. Toda delo je napredovalo le polagoma. Obleganci niso mogli ovirati sovražnika, ker ga niti videti ni bilo. Volodijevski je jeli sicer kmalu misliti na izpad, ali takoj ga ni bilo mogoče izvesti. Vojaki so bili preveč utrujeni. Dragoncem so se bile naredile od neprostenega streljanja iz pušk na desni ramah sive otekline, tolke, kolikršen je hlebec kruha; nekateri niti rok niso mogli gibati. Bilo pa je ocenjivo, da zlete velika vrata v zrak, ak bi sovražniki še nekaj časa brez ovira kopali rove. Volodijevski, to sluteč, je dal nagnedaliti za vrati visok nasip. Ne da bi izgubil nado, je dejal:

"Kaj nam do tega? Ako zlete vrata v zrak, se bomo branili za nasipom; ako zleti nasip, nasujemo drugega in tako dalej, dokler bomo imeli še za laket zmije pod nogami."

Toda general podolski je izgubil že skor ves up in je vprašal:

"A kaj potem, kadar ne bo več tega laka temelje?"

"Tedaj tudi nas ne bo več!" odgovori malo vitez.

V tem je dal metati na sovražnika ročne granate, ki so napravljene ondi mnogo škode. Najizurjenejšega pri tem poslu se je kazal poročnik Dembinski, ki je pobil Turkov brez števil, dokler se mu prezgodaj prizgana ganata ni razpočila v roki in mu je odtrgal.

Tako je padel tudi kapitan Šmit. Mnoge so bile krogle iz topov, mnogo jih je pogubile ročno orožje – zlasti strelci iz pušk, s katerimi so streljali janičarji, skriti med razvalinami novega gradu. Iz topov so v tem streljali malo; zaraditega so se zelo žalostili gospodje svetovaleci v mestu. "Ne strelijo," ocito je že sam Volodijevski zidovil o obrambi, "so dejali. To mnenje je bilo splošno. Izmed vojakov si nobeden ni drznil izreči prvi, da ne ostaja drugega, nego s pogodbami do seči najboljše pogoje, toda škof, prost vitezke častiteljnosti, je glasno izrekel to misel. Prej pa je bil še poslan Vasilovski in generalu po novice iz gradu. General je odgovoril: "Po mojem mnenju se grad ne ubraniti do večera, toda ljudje tukaj misljijo drugače."

Ko se je prečital ta odgovor, so govorili celo vojaki: "Storili smo vse, kar smo mogli, nihče nas ni ščedil tukaj, ali kar je nemogoče, to je nemogoče – treba je misliti na dogovor, kako se vdamo."

Te besede so dospele tudi v mesto ter provzročile velik nemir. Množica je stala pred mestno hišo nemirna, molčec, bolj sovražna, nego naklonjena pogodbam. Nekoliko bogatih armenskih trgovcev se je potihom veselilo, da bo konec obleganja, da se zopet prične trgovina; toda drugi Armeni, že prej nastanjeni v ljudovladi

negi ako bo treba, vam celo priscono na pomoč."

Ko Makoveški to zaslisi, se zelo razveseli. Že se obrne, da odide, kar ga vpraša malo vitez:

"Povej mi, ker si pogosteje navzočen na posvetovanju, ali nas hočejo le izkušati, ali res mislite izročiti Kamenec sultana?"

Makoveški povesi glavo.

"Mihael," reče, "povej mi sedaj odkritosčno, ali se ne bo končalo tako? Nekaj časa se bomo še upirali, teden, dva tedna, mesec, morda dva meseca, toda konec bo eden in isti."

Volodijevski ga mračno pogleda, dvigne roke in razvaline:

"Tudi ti, Brut, si zoper meni? Ha, tedaj pa le sam pojepte svojo sramoto, zakaj jaz še nisem vajen take hrane!"

In razlašta sta se z gremkovo v srcu.

* * *

Skoro potem, ko je prišel Volodijevski, se je razpočil naboje pod velikimi vrati starega gradu. Opeka in kameje, vse je letelo naokrog, dvignil se je prah in dim. Strah je za trenutek obladal strelce. Turkci so se takoj vspali v narejeni predor – kakor čreda ovac v odpri ovčji hlev, kadar jih pastir od zadaj priganja z bičem. Toda Ketling je jel metati v ono tolpo karlicev iz šesterih topov, pripravljeni že prej na nasipih. Ustrelil je enkrat, dvakrat, trikrat in jih pometel iz podvora. Volodijevski, Humecki in Miliševski so pritekli s pešci in dragonci, ki so tako gosto pokrili nasip, kakor muhe soparnega dne pokrijejo čreva volu ali konju. Nastal je boj s puškami in mušketami. Krogle so padale na nasip, kakor zrna iz rešeta. Turkci so rojili po razvalinah novega gradu; v vsaki jamicu, za vsakim oglom in kamenom, v vsaki razpoki so sedeli po dva, trije in po pet. Od Humeckih so vsake hip dohajala nova krdele. Polki so se dvigali drug za drugim ter, dosegli k razvalinam, jeli streli. "Daj Bog tako jutro!"

"Amen!" reče Ketling in dvigne oči proti nebnu.

Daljši razgovor jima ustavi grom topov. Granate Janejo novič padati na grad. Nekoliko se jih je razpolilo v višavi ter ngasnilo takoj kakor polletna bliskavica.

(Dalje prih.)

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavnici dan za 50c na mesec.

Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnine.

Tudi člani-vojaki so deležni v bolesni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniških blagajnih in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj po pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpora v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 meseциh. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsake zadnje nedelje ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše velike in napredno društvo naj se oglesi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Velika zaloga vsakovrstnik barv, sliki in firnežev. Izvršujejo se vse bolniške dela ter obsejanje stenskih papirja po nizkih cenah.

John N. Pasdertz

V I

lahko zaslužite

poleg svoje redne službe

\$500 Dnevno

na jednostaven in lahek način deluječ ob večerih

Za zajamčene in pošteno podvzetje

Prepozicija za vas koristna in za narod sile petreba

Vsa pojasnila dobite, aka pošljete svoje ime in naslov na:

SLAVIC PUBL. CO. P.O. Box 385 Chicago, Ill.

Pričakovali so, da se vsak hip oglase turški topovi, toda poslednji dan je bil dan, ko so bili obleganci slavno zmagali oblegovalce, zato so bila vsa lica jasnega, v duši pa jim je gorela nuda in težnja po daljnih zmagah.

Ketling in Volodijevski sta se po končnem delu prijela za roke, prekoraciila "majdan" in obzidje, zrila skoz luknje na razvaline novega gradu in se vesela bogate žetve.

"Tam leži mrljč (mrljč)" reče Volodijevski, kazoč na razvaline, "tudi pri predoru vidiš mrljče kar kupujeta! Ketling, to je delo tvojih topov!"

"Najbolje se nam je posrečilo," odgovori vitez, "da je Turkom zaradi zadelanega predora pristop zoper zaprt in morajo delati nov podkop. Njih moč je ogromna kakor morje, toda tako obleganje jih mora črez mesec dni ali čez dva meseca ozloviljeti."

"V tem času pa dospehet hetman. Nasledi najsi bo, kakor hoče – midva sva zvezana s prisego," reče malo vitez.

V tem času pogleda drug drugemu v oči, potem pa vpraša Volodijevski tiste:

"Ali si storil, kar sem ti rekел?"

"Vse je pripravljeno," odgovori števjetec Ketling, "toda mislim, da ne pride do tega, zakaj dejanski se moremo držati tu tako dolgo ter doživeti mnogo takih dni, kakšen je današnji."

"Daj Bog tako jutro!"

"Amen!" reče Ketling in dvigne oči proti nebnu.

Daljši razgovor jima ustavi grom topov. Granate Janejo novič padati na grad. Nekoliko se jih je razpolilo v višavi ter ngasnilo takoj kakor polletna bliskavica.

(Dalje prih.)

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavnici dan za 50c na mesec.

Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnine.

Tudi člani-vojaki so deležni v bolesni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniških blagajnih in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj po pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpora v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 meseциh. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsake zadnje nedelje ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše velike in napredno društvo naj se oglesi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Velika zaloga vsakovrstnik barv, sliki in firnežev. Izvršujejo se vse bolniške dela ter obsejanje stenskih papirja po nizkih cenah.

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPI

Velika zaloga vsakovrstnik barv, sliki in firnežev. Izvršujejo se vse bolniške dela ter obsejanje stenskih papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 50

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,

John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavnici dan za 50c na mesec.

Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnine.

Tudi člani-vojaki so deležni v bolesni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniških blagajnih in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj po pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpora v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 meseциh. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsake zadnje nedelje ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše velike in napredno društvo naj se oglesi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Velika zaloga vsakovrstnik barv, sliki in firnežev. Izvršujejo se vse bolniške dela ter obsejanje stenskih papirja po nizkih cenah.

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPI

Velika zaloga vsakovrstnik barv, sliki in firnežev. Izvršujejo se vse bolniške dela ter obsejanje stenskih papirja po nizkih cenah.

John N. Pasdertz</p